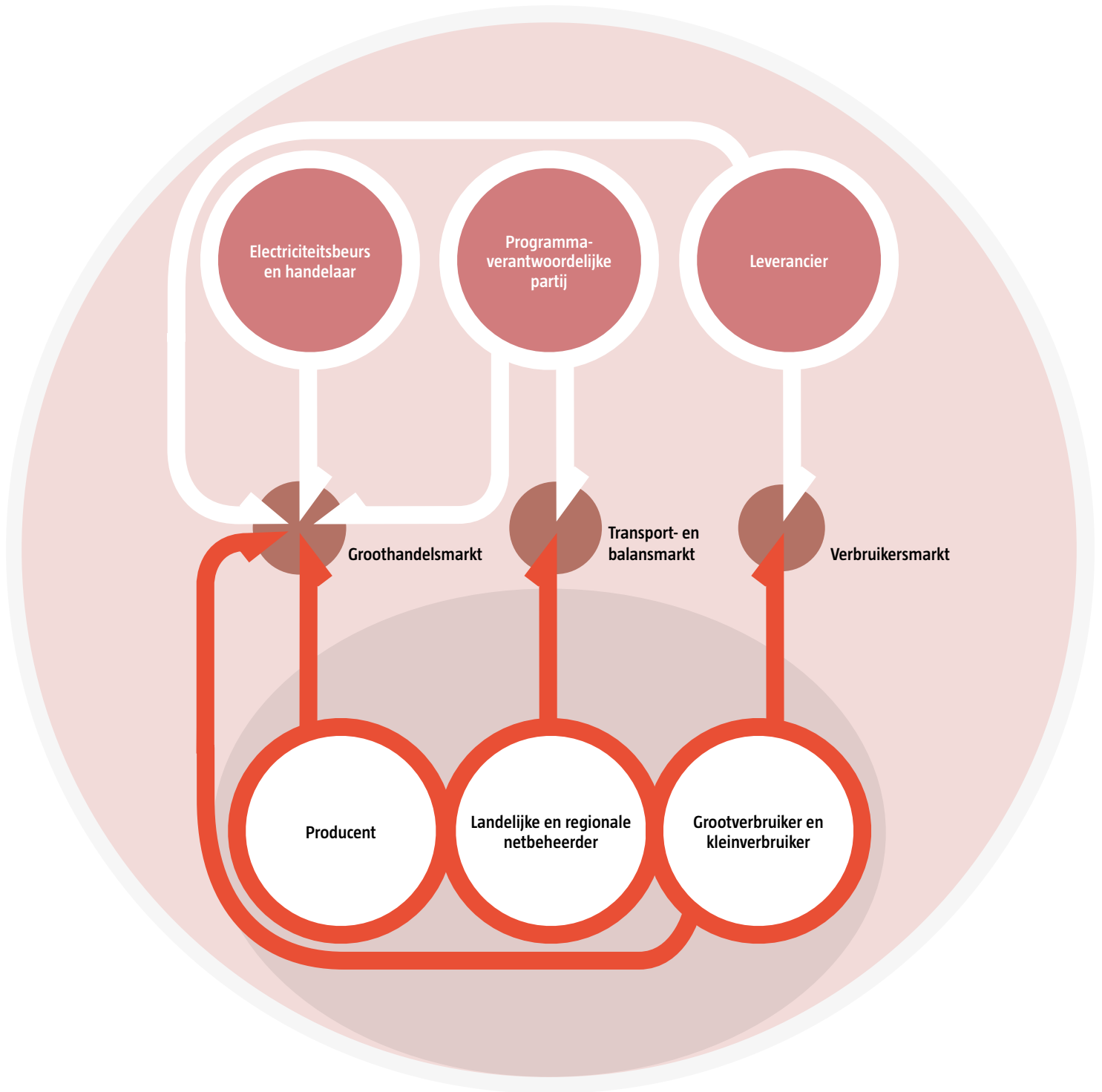

Wat zijn de belangrijkste rollen op de **elektriciteitsmarkt** en op welke submarkten zijn zij actief?

- Fysieke domein
- Marktdomein
- Systeemdomein

Rollenkaart elektriciteitsmarkt

- Fysieke domein
- Marktdomein
- Systeemdomein

Wat zijn de belangrijkste rollen op en rond de elektriciteitsmarkt en welke taken en verantwoordelijkheden horen hierbij?

Fysieke domein

Grote producent Grote producenten wekken centraal elektriciteit op

- Producenten wekken grootschalig op door in centrales elektriciteit te maken uit kolen, gas, afval, biomassa of kernenergie.
- Producenten wekken grootschalig op vanuit de bron met windparken of zonneparken.
- Grootschalige producenten verkopen hun elektriciteit op de groothandelsmarkt voor elektriciteit.

Kleine producent Kleine producenten wekken decentraal elektriciteit op

- Producenten wekken elektriciteit op met zonnepanelen op dak, een klein zonnepark of enkele windmolens.
- Producenten wekken decentraal elektriciteit op uit fossiele brandstoffen, zoals met Warmtekrachtkoppeling (WKK).
- Producenten met een kleinverbruikersaansluiting leveren elektriciteit terug aan hun leverancier, producenten met een grootverbruikersaansluiting kiezen aan wie zij hun elektriciteit verkopen.

Landelijke netbeheerder De landelijke netbeheerder beheert het hoogspanningsnet en bewaakt de balans op het net

- De landelijke netbeheerder (TenneT) is aangewezen en eigendom van de staat en voert publieke, gereguleerde taken uit.
- De netbeheerder is verantwoordelijk voor aanleg, exploitatie, beheer en onderhoud van het hoogspanningsnet.
- De netbeheerder is eindverantwoordelijk voor de balans tussen vraag en aanbod op het hele elektriciteitsnet.
- De netbeheerder bewaakt de balans door reservecapaciteit in te kopen en zo onbalans op het net te corrigeren.
- De netbeheerder werkt met collega's in buurlanden om zowel fysiek als qua handel een Europees elektriciteitsnet te vormen.
- De netbeheerder is netbeheerder van het net op zee, verantwoordelijk voor aansluiting van offshore windparken op het net.

Regionale netbeheerder Regionale netbeheerders beheren het distributienet in een vastgestelde regio

- Netbeheerders zijn eigendom van overheden en voeren publieke, gereguleerde taken uit.
- Netbeheerders zijn verantwoordelijk voor aanleg, exploitatie, beheer en onderhoud van distributienetten.
- Netbeheerders sluiten producenten en verbruikers aan op het net, voor iedereen die hierom vraagt.
- Netbeheerders meten het verbruik van kleinverbruikers en melden dit aan de leverancier en landelijk netbeheerder.
- Netbeheerders zijn verantwoordelijk voor registratie, beheer en uitwisseling van data voor gebruik door marktpartijen.

Grootverbruiker Grootverbruikers kopen elektriciteit in bij een aanbieder naar keuze

- Grootverbruikers kopen elektriciteit in bij een leverancier of op de groothandelsmarkt bij producent, handelaar of op de beurs.
- Grootverbruikers zijn zelf 'programmaverantwoordelijk': zij moeten hun verwachte verbruik opgeven (via een programmaverantwoordelijke partij).
- Grootverbruikers zijn zelf verantwoordelijk voor het (laten) meten van hun verbruik en het melden bij de netbeheerder.

Kleinverbruiker Kleinverbruikers kopen elektriciteit bij een leverancier

- Kleinverbruikers kopen elektriciteit bij een energieleverancier naar keuze.
- De leverancier regelt de programmaverantwoordelijkheid namens kleinverbruikers.

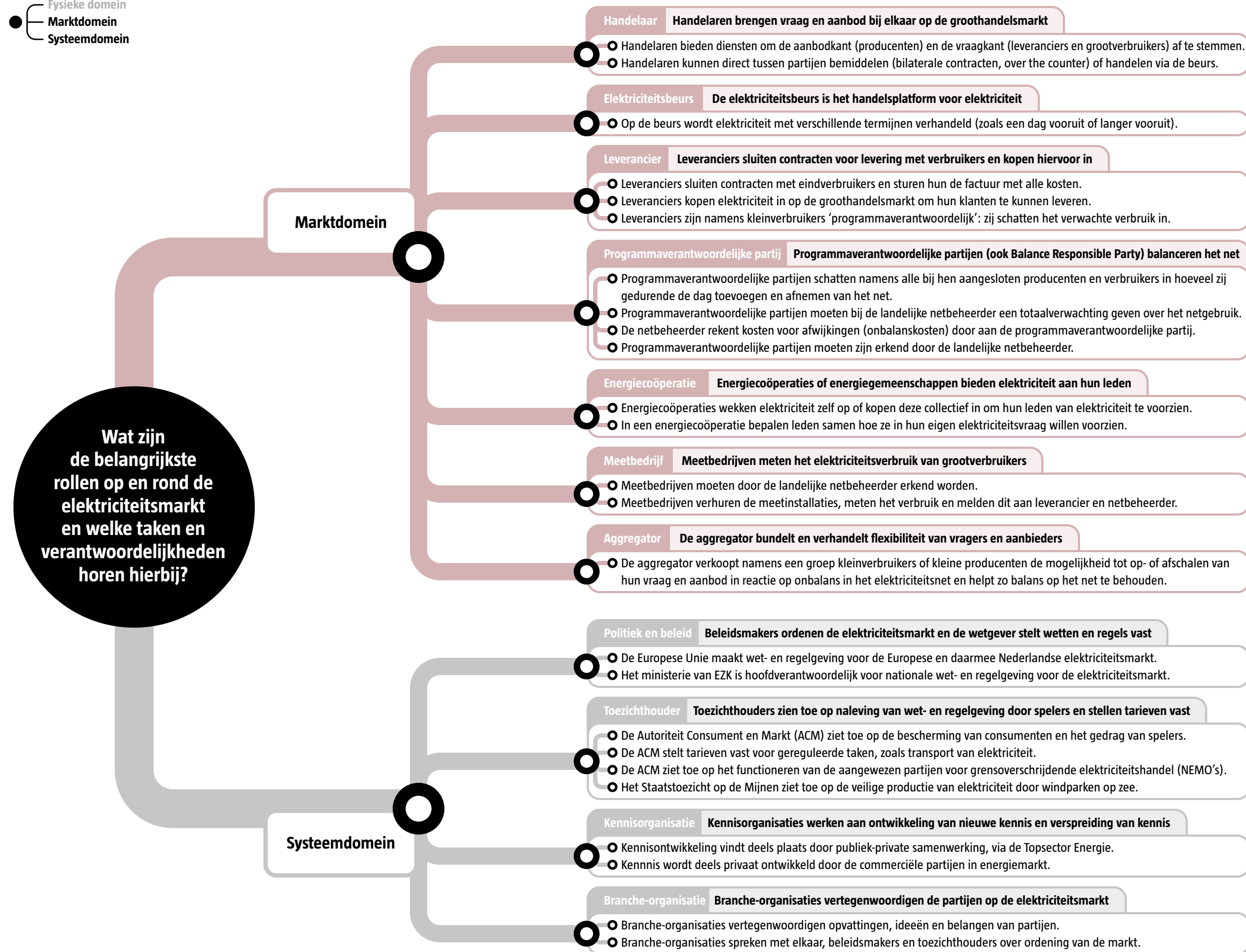
Over deze kaart

Deze kaart toont de belangrijkste rollen op de elektriciteitsmarkt. Met rollen bedoelen we een samenhangende set aan van activiteiten en verantwoordelijkheden op de elektriciteitsmarkt die veelal ook in wet- en regelgeving is vastgelegd. Al deze rollen kunnen door een afzonderlijke speler worden ingevuld. Afhankelijk van de wet- en regelgeving combineren spelers in de praktijk vaak verschillende rollen. Zo is in de elektriciteitsmarkt een grote producent vaak ook leverancier en programmaverantwoordelijke.

Een netbeheerder kan echter nooit producent of leverancier zijn. De rollen bevinden zich in de drie domeinen van het energiesysteem: het fysieke domein met rollen die direct met de fysieke elektriciteitsstroom te maken hebben, het marktdomein met rollen die uitsluitend gericht zijn op de handel en tot slot het systeemdomein met rollen die betrokken zijn bij het algemene functioneren van de elektriciteitsmarkt. Deze kaart is onderdeel van de uitgave *Zó werkt energie in Nederland*.

Rollenkaart elektriciteitsmarkt

- Fysieke domein
- Marktdomein
- Systeemdomein

Over deze kaart

Deze kaart toont de belangrijkste rollen op de elektriciteitsmarkt. Met rollen bedoelen we een samenhangende set aan van activiteiten en verantwoordelijkheden op de elektriciteitsmarkt die veelal ook in wet- en regelgeving is vastgelegd. Al deze rollen kunnen door een afzonderlijke speler worden ingevuld. Afhankelijk van de wet- en regelgeving combineren spelers in de praktijk vaak verschillende rollen. Zo is in de elektriciteitsmarkt een grote producent vaak ook leverancier en programmaverantwoordelijke. Een netbeheerder kan echter nooit producent of leverancier zijn. De rollen bevinden zich in de drie domeinen van het energiesysteem: het fysieke domein met rollen die direct met de fysieke elektriciteitsstroom te maken hebben, het marktdomein met rollen die uitsluitend gericht zijn op de handel en tot slot het systeemdomein met rollen die betrokken zijn bij het algemene functioneren van de elektriciteitsmarkt. Deze kaart is onderdeel van de uitgave *Zó werkt energie in Nederland*.